

RdW

Recht der Werkelijkheid

Tijdschrift voor de sociaalwetenschappelijke bestudering van het recht

Jaarverslag 2021

Algemeen

Het jaar 2021 is voor Recht der Werkelijkheid goed verlopen, ondanks de beperkingen die de coronacrisis voor het tweede jaar op rij meebracht. De aangeboden kopij was over het algemeen van goed niveau en zeer gevarieerd in onderwerpen en disciplines. Zo waren er in het afgelopen jaar onder meer bijdragen vanuit *Empirical Legal Studies*, rechtsantropologen, criminologen en rechtssociologen. Het tijdschrift werd in 2021 goed gelezen. Over deze en andere onderwerpen kunt u hieronder meer lezen.

Redactiesamenstelling

Peter Mascini, Bregje Dijksterhuis en Danielle Chevalier hebben in 2021 afscheid genomen als redactielid. Danse de Bondt, Lisa Ansems en Willem Jan Kortleven zijn in 2021 toegetreden tot de redactie. Danse neemt het redactiesecretarisschap over van Paulien, Paulien blijft lid van de redactie. Elbert de Jong zal begin 2022 aftreden. De samenstelling van de [redactie](#) is nu als volgt:

Naam	Jaar van toetreden	Jaar van terugtreden	Universiteit/Organisatie
Paulien de Winter	2018 (eind)	2024	RUG
Elbert de Jong	2018 (eind)	2022	UU
Koen van Aeken	2019 (begin)	2025	UA
Nienke Doornbos (vz)	2019 (eind)	2025	UvA
Marijke ter Voert	2020 (eind)	2026	Radboud
Myrte Hoekstra	2020 (eind)	2026	WODC
Danse de Bondt (secr)	2021 (eind)	2027	UU
Lisa Ansems	2021 (eind)	2027	UL
Willem Jan Kortleven	2021 (eind)	2027	EUR

Verschijning RdW 2021

In 2021 zijn (naast het themanummer) negen bijdragen voor artikelen aangeboden aan de redactie. Daarvan zijn er zes als artikel verschenen in de twee reguliere nummers van het jaar. Drie artikelen zijn na te zijn gerefereerd, afgewezen door de redactie.

Regulier nummer 2021-1

Het [eerste nummer](#) van Recht der Werkelijkheid in 2021 is verschenen in mei. Het nummer bestaat uit een redactioneel over bestuursrechtelijke besluitvorming als etnografisch onderzoeksobject door Myrte Hoekstra, drie artikelen, een discussiestuk, twee Forumbijdrages, een In Memoriam, twee recensies en een Werk in Uitvoering.

Het artikel van Pool, Pluut en Vriesendorp (*Belemmeringen bij de aanpak van onregelmatigheden door de curator*) werpt met een gecombineerde kwantitatieve en kwalitatieve analyse de blik op de rol van de curator in het signaleren en aanpakken van onregelmatigheden bij faillissementszaken. Het artikel van De Winter en Hertogh (*Persoonsgerichte handhaving van de socialezekerheidswetgeving*) beschrijft een actieonderzoek naar een nieuw elektronisch analyse-instrument voor medewerkers van uitvoeringsorganisaties. Het artikel van Reyntjens (*Dispute settlement among the Nigerian Igbo in Antwerp*) laat zien hoe geschiloplossing binnen de eigen gemeenschap georganiseerd is en beschrijft een aantal casussen die op die wijze zijn opgelost. Het discussiestuk van Pannebakker, Pluut, Voskamp en De Zanger (*Empirical Legal Studies in het juridisch onderwijs: waar staat Nederland en hoe nu verder?*) beschrijft de resultaten van onderzoek naar de staat van het onderwijs in *Empirical Legal Studies* aan de Nederlandse rechtenfaculteiten. In de Forumrubriek gaan Van den Herik en Franken in debat over de merites van kunstmatige intelligentie en de ‘robotrechter’. Van Manen en Huppes-Cluysenaer bespreken het leven en werk van André Hoekema (In Memoriam). In de rubriek Werk in Uitvoering presenteren Heddane en Van Uden hun promotieonderzoek naar de rol van het familierecht in de levens van West- en Centraal Afrikaanse migranten en Midden-Oosterse migranten in Marokko.

Themanummer 2021-2

Het [tweede nummer](#) van Recht der Werkelijkheid is het themanummer (verschenen in november). Dit themanummer over roldynamiek binnen juridische professies bestaat uit een uitgebreid redactioneel door Peter Mascini en Nienke Doornbos, vijf artikelen en twee Forumbijdrages.

Het artikel van Hoevenaars (*Tussen partijautonomie en -ongelijkheidscompensatie: hoe kantonrechters omgaan met niet-vertegenwoordigde partijen*) biedt inzicht in de rolambigüiteit die het ontbreken van procesvertegenwoordiging met zich meebrengt voor kantonrechters en de manieren waarop zij daarmee omgaan. Het artikel van Geertsema, Glasgow, Ter Voert en Terlouw (*Pragmatische vreemdelingenrechters*) gaat in op de vraag of de coronamaatregelen een rolverschuiving in de hand hebben gewerkt bij vreemdelingenrechters. Het artikel van Mein (*Gemeentelijke juridische professionals in verandering*) gaat in op de veranderende rolverwachtingen waarmee juridische professionals die werkzaam zijn in de gemeentelijke praktijk te maken krijgen. Het artikel van De Jong (*Mandaat voor de zitting*) onderzoekt of, en zo ja hoe, gemachtigden die bestreden besluiten verdedigen namens bestuursorganen zich aanpassen aan de veranderde verwachtingen ten aanzien van hun rol die voortvloeien uit de ingevoerde Nieuwe zaaksbehandeling van de bestuursrechter. Het artikel van Linthorst en Oldenhof (*Als wetgeving niet zwart of wit is, maar grijs*) beschrijft hoe (juridische) professionals, beleidsmakers en burgers omgaan met de ambigüiteit die het maatwerkidee in de keten van de uitvoeringspraktijk van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) met zich mee heeft gebracht. De Forumbijdragen van Krijnen en Ter Voert en Glasgow gaan over onlinezittingen in de rechtspraak. Naar aanleiding van dit themanummer is een [podcast](#) met de auteurs verschenen.

Regulier nummer 2021-3

Het [derde nummer](#) van Recht der Werkelijkheid in 2021 is verschenen in december. Dit nummer bestaat uit een redactioneel over de empirische bestudering van het recht door Danielle Chevalier, drie artikelen, twee Forumbijdrages, twee recensies en een Werk in Uitvoering.

In het eerste artikel (*Defensieve geneeskunde: een juridisch-empirisch perspectief*) stelt Wiznitzer de vraag centraal of er voldoende empirisch bewijs is om de stelling te onderbouwen dat het bestaande medisch aansprakelijkheidsrecht het handelen van artsen beïnvloedt, en derhalve zou moeten worden aangepast. In het tweede artikel (*Sleuteldrager of sleutelfiguur?*) bespreken Robberechts en Beyens welke uitwerking de digitalisering van het gevangenisregime heeft op het dagelijks werk van penitentiaire beampten in België. In het derde artikel (*Kanttekeningen bij een instrumentele waardering van procedurele rechtvaardigheid*) geeft Geeraets een reflectie op onderzoek naar procedurele rechtvaardigheid, en plaatst kanttekeningen bij de instrumentele uitwerking daarvan. In de Forumrubriek richten Ogier en Dijkstra zich op de rechten van personen met een handicap. In Werk in Uitvoering doet De Bondt verslag van haar rechtsantropologisch onderzoek in het Kisoro district in Oeganda.

Nieuws van de uitgever

Lezers weten het tijdschrift in toenemende mate te vinden via digitale kanalen. Het tijdschrift is in de eerste 10 maanden van 2021 7.724 keer geraadpleegd (ter vergelijking: in 2015 was dit 2.060). Het tijdschrift heeft een breder bereik gekregen onder institutionele abonnees, zoals bibliotheken, rechtbanken, advocatenkantoren, et cetera. Vanuit Boom zijn er initiatieven om het tijdschrift verder te promoten, bijvoorbeeld door het gratis toegankelijk maken van artikelen en het gebruik van sociale media. Boom juridisch heeft wederom een bijdrage geleverd aan de podcast voor het themanummer. Het aanbod van Boom om oplages van RdW bij te drukken bij presentaties, congressen en lezingen staat nog steeds. Dit moet op tijd (minimaal 10 dagen van tevoren) doorgegeven worden.

Vooruitblik naar de nummers van 2022

Voor nummer 2022-1 zijn diverse auteurs aan het werk om een artikel in te dienen en ook wordt er gewerkt aan de bijdrage Werk in Uitvoering. De redactie zal tijdens het VSR-congres uitkijken naar mogelijk relevante bijdragen voor het nummer 2022-2. Het themanummer van 2022 heeft als thema *Access to justice in the digital era* en staat onder redactie van Anna Pivaty, Enguerrand Marique en Marijke ter Voert. De *call for papers* is inmiddels gesloten.

Verslag van de vergadering met de redactieraad

In december 2021 vond een digitale vergadering met de redactieraad plaats. De redactieraad is voor de redactie een waardevol gremium voor het bespreken van het redactiebeleid en de kwaliteit van het tijdschrift. Zo heeft de redactie de redactieraad om advies gevraagd over het voeren van een Engelstalige titel naast de Nederlandse. Hieraan is met name behoefte bij Engelstalige themanummers, zoals het beoogde themanummer voor 2022. Als gevolg van de uitwisseling van argumenten in de vergadering, kon de redactie vervolgens makkelijker de knoop doorhakken voor de Engelstalige titel van het tijdschrift. Deze is geworden *Journal of Empirical Research on Law in Action*. Deze titel zal voortaan ook vermeld staan op de kaft, zodat het tijdschrift aantrekkelijker wordt voor buitenlandse auteurs om in te publiceren.

De redactieraad geeft verder constructieve feedback op de verschenen jaargang. Over het algemeen is de redactieraad positief; het tijdschrift is kwalitatief goed en gevarieerd.

De redactieraad bestond in 2021 uit: Marc Hertogh (voorzitter), Bernard Hubeau, Robert Knecht, Marijke Malsch, Bert Niemeijer en Benjamin van Rooij en Agnes Schreiner. Voor Agnes Schreiner en Bernard Hubeau was dit vanwege het verstrijken van de zittingstermijn hun laatste vergadering. De redactie dankt hen voor hun grote betrokkenheid bij het tijdschrift en hoopt de goede samenwerking de komende jaren op andere manieren voort te zetten. Stephan Parmentier en Peter Mascini zullen in 2022 de redactieraad versterken.

Aandachtspunten van de redactie voor 2022

Net als vorig jaar wil de redactie het aankomende jaar specifieke aandacht geven aan het vergroten van de naamsbekendheid in Nederland en Vlaanderen door een gericht PR-beleid te gaan voeren. Doel hiervan is om een aantrekkelijk tijdschrift te zijn en te blijven voor lezers en auteurs in een veld waarin het aantal tijdschriften toeneemt. Uitdrukkelijk wil de redactie ook auteurs uit de speerpunten van het Nederlands Sectorplan Rechtsgeleerdheid *Empirical Legal Studies* en *Conflictbeslechtende instituties* uitnodigen om in het tijdschrift te publiceren. De werkwijze van de afgelopen twee jaar om het themanummer gepaard te laten gaan met een podcast zal worden gecontinueerd. De podcasts lenen zich bij uitstek voor promotie van het tijdschrift. In het promoten van het tijdschrift trekt de redactie nadrukkelijk samen op met de Vereniging voor de Sociaalwetenschappelijke bestudering van het Recht en uitgeverij Boom juridisch.

Paulien de Winter en Nienke Doornbos,
namens de redactie van Recht der Werkelijkheid

RdW